

Projekt Virtuální Univerzita třetího věku

www.e-senior.cz

Spolupráce s Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze

**Máte zájem o zvyšování kvality života seniorů ve Vaší obci/mikroregionu ??
Umožněte svým spoluobčanům studium Virtuální Univerzity třetího věku !!!**

Univerzita třetího věku

Vzdělávání seniorů, tzv. „Univerzita třetího věku“ (U3V) je aktivita s již více jak dvacetiletou historií. V současné době probíhá v různých podobách na téměř všech českých univerzitách. Uvádí se, že celkově je 22 univerzitami a vysokými školami nabízeno více jak 400 různých vzdělávacích programů a touto formou studuje v celé České republice zhruba 20 000 seniorů. Výuka je však až na výjimky vázána na univerzitní, tedy především krajská města. Pro většinu seniorů z menších měst a venkova je tato možnost aktivního stáří nedostupná.

Virtuální Univerzita třetího věku

je dlouhodobá společenská aktivita univerzit podílejících se na seniorské výuce, jejíž cílem je zpřístupňovat vzdělávání označované jako Univerzita třetího věku těm zájemcům, kteří se z různých důvodů nemohou účastnit prezenčního studia U3V na vysokých školách či univerzitách. Využitelnost se předpokládá zejména pro seniory, kterým ve studiu brání vzdálenost od sídla vysoké školy, či zdravotní problémy.

S využitím rychle se rozvíjejících informačních a komunikačních technologií je možné zpřístupnit seniorské vzdělávání co možná největšímu okruhu zájemců a tím poskytnout stejné příležitosti všem seniorům bez rozdílu místa bydliště. Systém výuky je založen na přednáškách natočenými vysokoškolskými lektory, které se prostřednictvím internetu dají aplikovat do každého místa v ČR, nezávisle na čase. Tato forma výuky - přednášky poskytované jednotlivými univerzitami v tzv. konzultačních střediscích i v „neuniverzitních“ městech - je chápána jako další možná forma distančního seniorského vzdělávání.

Virtuální výuka Univerzity třetího věku (VU3V) zahrnuje skupinové přednášky, samostatnou práci, komunikaci s lektorem a další aktivity, kdekoli kde je

dostupný internet – v knihovnách, školách, informačních střediscích, klubech seniorů a podobně.

Přínos rozšíření výuky U3V do regionů

Organizace zapojené do seniorského vzdělávání seznamují veřejnost v místě svého působení o své aktivitě (místní tisk, ústně apod.) a mohou tak propagovat i své další činnosti. Ve spolupráci s místním zastupitelstvem pak vzrůstá i povědomí seniorů o zájmu a snaze zvyšovat kvalitu života seniorů.

Přínos rozšíření výuky U3V pro seniory

Positivem Virtuální výuky pro seniory je mimo získávání nových poznatků, plnohodnotně stráveného času a vlastního pocitu sebeúcty, úspěšnosti v rodině a u přátel i sociální aspekt – pravidelné setkávání účastníků stejné generace při skupinové výuce, kteří nejen že si mohou společně v kolektivu rozšiřovat své teoretické vědomosti, ale předpokládá se i prostor pro sdílení denních praktických zkušeností, diskusi a neformální rozhovory o dalších tématech, kterými jsou v běžném životě obkloповány. Nedílným pozitivem je pak i nenásilné získání základní počítačové gramotnosti, neboť počítač zde slouží jako prostředek, nikoliv jako cíl.

Garantem kursu VU3V

je univerzita / fakulta zapojená do aktivity VU3V, která garantuje odbornou úroveň, kurz tématicky vytvořila a financovala ze svých zdrojů.

Všeobecné podmínky studia. Účastník VU3V

je senior registrovaný pouze v jednom konzultačním středisku (KS) na základě své písemné přihlášky. Zúčastňuje se přednášek a dodržuje daná pravidla KS. Svůj zájem o studium dokládá účastí na přednáškách, aktivní účastí při diskuzích k přednáškám a vypracováním jak společných dílčích testů, tak i samostatného testu po každé přednášce a celkového závěrečného testu. Po ukončení každého semestru obdrží senior Pamětní list a po ukončení 6 semestrů (nezáleží na délce studia – semestrální studium může být ze zdravotních či rodinných důvodů přerušeno) obdrží účastník certifikát o absolutoriu Virtuální Univerzity třetího věku. Bude-li mít senior zájem o pokračování ve studium, může pokračovat ve svém KS v dalších zvolených tématech.

Organizace - Konzultační středisko - KS

Je pracoviště kontaktované a garantované PEF ČZU v Praze pro potřeby Virtuální výuky U3V na základě zájmu jednotlivých organizací (obcí, měst, mikroregionů, MAS, místních knihoven, Klubů seniorů, zájmových seniorských spolků apod.) v celé ČR, nezávisle na regionu. **Konzultační středisko může vzniknout před kterýmkoliv semestrem.**

KS nabízí semestrální studijní kurzy všech zapojených univerzit a zajišťuje nezbytné technické podmínky pro možnost výuky.

Stanovuje svou kontaktní osobu / moderátora (zaměstnanec organizace, vedoucí klubu či zájmového seniorského spolku, pověřený senior z řad účastníků apod.), který vede společné setkání včetně technického spuštění přednášky a je tak nedílnou součástí každého KS. **Nezbytným vybavením KS je vhodná (bezbariérová) místnost, počítač/notebook s připojením na Internet, dataprojektor, promítací plátno a ozvučení.**

Kontaktní osoba (moderátor) v konzultačním středisku

Jeho nejdůležitější funkce je moderování (provázení a vedení) společné produkce přednášky při výuce. Dále zajišťuje potřebnou administrativu (ve spolupráci s Centrem VU3V při PEF ČZU v Praze). Vybírá společně se seniory téma semestrálního kurzu, zasílá písemné přihlášky Centru VU3V, podává informace seniorům, organizuje a eviduje skupinovou výuku a zajišťuje technické provedení výuky - spouští přednášky přes počítač, technicky pomáhá při zasílání otázek lektorovi včetně následných odpovědí, pomáhá při vyplňování testů apod. V nejasných otázkách jedná přímo se zástupcem Centra VU3V. Nepředpokládá se, že moderátor bude odborníkem daného tématu.

Každý vedoucí střediska bude zástupkyní PEF ČZU v Praze v průběhu září (ledna) na semináři seznámen s vedením a průběhem výuky. Semináře se budou konat v regionech a přesné termíny budou oznámeny všem vedoucím nových konzultačních středisek s předstihem min. 3 týdny.

Způsob výuky

Senioři společně shlédnou každých 14 dní - podle harmonogramu konkrétního KS – ve zvolené místnosti natočené přednášky, které jsou umístěny na Seniorském portálu VU3V (www.e-senior.cz). Po každé přednášce se předpokládá společná diskuze řízená moderátorem v návaznosti na přednášené téma a vypracování kolektivního testu k ověření pochopení celého výkladu. Nejasnosti či doplňující otázky lze prostřednictvím e-mailové komunikace v prostředí UV3V portálu zaslat lektorovi, který do předem stanoveného termínu zašle odpovědi.

Časový prostor následujících 14ti může každý senior buď samostatně nebo ve skupinkách využít k samostudiu v libovolném čase, pouze v závislosti na chuti studovat a podle technických možností (počítač a připojení k internetu – z domova, v rámci rodiny, v KS, v PC učebnách, v knihovnách apod.). Senior si může přehrát celou přednášku, nebo jen její určité části. Své znalosti si může ověřit v samostatně vypracovaném (generovaném) testu. Po jeho zpracování si správnost svých odpovědí může ihned ověřit. Pokud má senior problém s ovládním počítače, možností přístupu k němu, nebo je pro něj vyhovující tištěná podoba přednášky, lze tuto získat v podobě připraveného sylabu.

Další přednáška (za 14 dní) se doporučuje zahájit diskuzí nad odpověďmi lektora, dotazem na samostudium seniorů apod. V případě nejasností je možné se společně vrátit k jednotlivým sekvencím předcházející přednášky a upřesnit si eventuelní nejasnosti. Teprve poté následuje další - nová - přednáška.

Po ukončení semestru a splnění daných podmínek o studiu proběhne slavností ukončení pro všechny seniorské studenty, na kterém senioři obdrží Pamětní list o absolvování daného semestru.

Realizace

Portál Virtuální U3V byl vytvořen pod již existujícím Seniorským portálem (<http://www.e-senior.cz/>). Ve veřejné části portálu jsou volně přístupné základní informace. **Přístup k interním informacím a k přednáškám je možný až po zaregistrování na základě písemné přihlášky seniora, kterému je technickým pracovníkem garantující fakulty přiděleno jeho specifické uživatelské jméno a heslo.**

Přijaté pojmy a výrazy

Konzultační středisko - KS

je garantované místo zastřešující organizací, kde probíhá společná výuka. Kontaktuje seniory, věnuje se propagaci výuky v daném regionu.

Zajišťuje výukovou místnost včetně potřebného vybavení (1 PC s připojením na internet, plátno, dataprojektor a ozvučení).

Po dohodě se seniory umožňuje používání volně přístupných PC v jejich prostorách.

Moderátor – kontaktní osoba

Je nedílnou součástí každého KS. Její role:

- a) komunikace s koordinačním centrem projektu VU3V při nutné administrativě a provozu;
- b) moderátor při společných produkcích přednášek (společenská role);
- c) spuštění jednotlivých přednášek, testů, popř. odborná pomoc při použití PC jednotlivcům (technická role).

Studijní program

Pilotní semestr – Astronomie, 4 přednášky – téma je zvoleno pro všechna nová střediska a slouží především k pochopení systému studia a ověření způsobu přijatelnosti pro seniory i pro KS.

Kurs (semestr) obsahuje zatím 6 přednášek na zvolené téma:

- ** Lesnictví
- ** Využití informačních technologií
- ** Podporování rozhodování a řízení
- ** Vývoj a současnost Evropské unie
- ** Pěstování a využití jedlých a léčivých hub
- ** Etika jako východisko z krize společnosti
- ** Kouzelná geometrie
- ** Myslivost

SHRNUTÍ

Cíl projektu:

- * Zvýšit možnosti seniorů v rámci aktivního trávení volného času
- * Podporovat aktivní sdružování občanů
- * Zvýšit vědomostí úroveň seniorů v rámci udržování duševní svěžesti
- * Zvýšení aktivity obyvatel a možnost využití jejich nabytých zkušeností v rámci široké činnosti regionu v oblasti udržitelného rozvoje venkova.

Podmínky projektu:

Česká zemědělská univerzita v Praze, PEF dodává zpracovaná přednášková témata formou e-learningové aplikace.

Průběh přednášky:

- * Časová náročnost cca 2 hodiny 1 x za 14 dní
- * Účastník sleduje přednášku v kolektivu (místnost KS) přenosem z internetu na plátno
- * Po každé přednášce vypracování kolektivní a poté samostatný test seniora včetně závěrečného testu.
- * Mezi jednotlivými přednáškami může účastník studovat na internetu individuálně. Vstupní přihlašovací jméno a heslo na portál je přidělován na základě písemné přihlášky v konzultačním středisku.

Podmínky studia pro seniora:

- * vyplněná a KS potvrzená přihláška
- * statut důchodce (senior, osoby se sníženou zaměstnaností a 50 +)
- * zaplacený studijní poplatek
- * výhodou – nikoliv však podmínkou - je orientační znalost práce s PC a možnost přístupu na internet v domácím prostředí.

Obsah a harmonogram projektu:

1. fáze – zkušební provoz

do září 2011
(do ledna 2012) provedení průzkumu zájmu mezi seniory o přednášky, zvolení přednáškové místnosti podle možností subjektů a počtu zájemců

do září 2011
(do ledna 2012) zahájení spolupráce organizace a PEF ČZU v Praze.
Uvedení organizace na stránky portálu.

Podpis písemné smlouvy o provozování VU3V mezi organizátorem a ČZU v Praze.

Studijní poplatek:

* Astronomie: **150,- Kč**,

* Lesnictví, Vývoj informačních technologií, Vývoj a současnost EU, Podpora rozhodování a řízení, Pěstování a využití jedlých a léčivých hub **200,- Kč**

* Etika, Myslivost a Kouzelná geometrie **300,- Kč** / semestr

Finance pro KS: Z toho: 40% zůstává KS

PEF ČZU vystaví po 2. Astronomie nebo po 3. přednášce (všechny následující kursy) středisku fakturu na 60 % (z toho je 40 % je určeno na natáčení nových přednášek a 20% je za administrativní činnost pro centrum VU3V.)

v 2/2 října 2011
(2/2 února 2012) zahájení 1. zkušebního pilotního semestru, téma: Astronomie.
(Přednášky zahrnují výtvarné a umělecké řešení slunečních hodin od antiky po současnost a představení slavných astronomů Rudolfa II.) Další přednášky se konají s odstupem 14 dnů.

prosinec 2011
(duben 2012) Ukončení semestru. Zhodnocení zájmu účastníků a přínosu pro středisko / mikroregion. Rozhodnutí o pokračování dalším semestrem v únoru (říjnu).

leden 2012
(květen 2012) Závěrečný seminář na ukončení semestru je určen pro všechny seniory a kontaktní osoby. Realizuje se v některých z KS. Součástí je předání Pamětních listů a průkazu Celoživotního vzdělávání seniorům o absolvování daného semestru.

2. fáze – pokračování výuky při zájmu seniorů

leden 2012

½ února 2012
(1/2 října 2012) zahájení 2. semestru – možnost výběru témat podle zájmu účastníků z témat. Další semestry obsahují 6 přednášek. (viz veřejné stránky www.e-senior.cz, nabídka Programy.)

duben 2012
(prosinec 2013) ukončení semestru – uzavření přednášek

leden 2012 Závěrečný seminář.
(leden 2013)

Další informace:

Celý vzdělávací cyklus „Svět okolo nás“ obsahuje 6 absolvovaných semestrů, nezávisle na čase. Předpokládaná doba studia 3 let se může podle situace seniora (lázně, zdravotní, rodinné problémy) prodloužit. Senior tak nemusí absolvovat celé studium v časové návaznosti, může semestr vynechat a poté opět pokračovat.

Po ukončení každého semestru senior obdrží Pamětní list, po ukončení 6 semestrů obdrží účastník certifikát o „Absolvování Virtuální Univerzity třetího věku“. Bude-li mít zájem o další studium, může pokračovat v dalším cyklu.

JAK SE ZAPOJIT

- 1) **stanovení subjektu** (organizace nebo fyzická osoba), **který bude vzdělávání zastřešovat** (městský/obecní úřad, informační centrum, klub seniorů, škola, neziskové organizace.....)
- 2) **podepsání smlouvy o provozování VU3V** mezi zástupcem organizace a rektorem ČZU v Praze (září 2011 nebo leden 2012)
- 3) **účast** (kontaktní osoby) **na informačním školení** (září 2011 nebo leden 2012)
- 4) organizace **zvolí kontaktní osobu**, která bude za průběh VU3V v daném středisku zodpovědná
- 5) Organizace / kontaktní osoba zašle **základní text o KS** (viz vzory ostatních středisek - Seniorský portál - Konzultační střediska) do září 2011 (*ledna 2012*).
- 6) kontaktní osoba **zvolí termín zahajovací přednášky** (2/2 října 2011 / 2/2 února 2012) a následujících 3 přednášek po 14ti dnech. (Pozn.: termín 1. přednášky je nutný konzultovat mailem/telefonicky s Ing. Nehodovou, protože se přednášky osobně zúčastní. Ostatní 3 přednášky jsou posunutelné, ale vždy ve stejný den a hodinu – např. každé sudé úterý od 10 – 12 hodin.)

Tímto je možné zapojit se do sítě konzultačních středisek projektu Virtuální Univerzity třetího věku.